

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

Bostadutvalget Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Dato: 02.03.2007

Vår ref: 07/97-2 VFJ

Deres ref:

Innspill til formålsparagraf i barnehage og skole

Verdigrunnlaget for utdanningen og formålet med arbeidet i skolen og barnehagene er sentralt for hele samfunnet, og dermed for Den norske kirke og dens medlemmer. Det er gledelig og viktig - sett fra kirkens side - at det arbeides svært grundig med å finne samlende uttrykk for skolens og barnehagens formålsparagraf. Barnehage og skole har ulike mandat, dette må gjenspeiles i formålsparagrafene samtidig som det er viktig med en felles verdiforankring. Det norske samfunn er et mer flerkulturelt, flerkonfesjonelt og flerreligiøst samfunn enn før. Det er derfor ikke lenger naturlig at formålsparagrafene sier at skole og barnehage skal gi en "kristen oppdragelse", selv om dette heller ikke i nåværende formålsparagraf er å forstå slik at skolen skal gi individuell, kristen trosopplæring.

Kirkerådet vil understreke at barnehagens og skolens virksomhet må bygge på menneskerettighetene og på grunnleggende verdier fra kristen og humanistisk tradisjon og kulturarv. Vi vil her konkret peke på verdier som menneskelivets ukrenkelige verdi, ansvaret for miljø og skaperverk, kritisk tenking, respekt for mangfold og annerledeshet, likestilling, solidaritet og nestekjærlighet.

Formålsparagrafene må fokusere på de grunnleggende verdier og mål vi har felles i vårt samfunn. Skole og barnehage er svært viktige arenaer for dannelsen av den enkelte borger og for relasjonene mellom borgerne i Norge. Skolen og barnehagen bør fokusere på barna, deres verdi, deres plass i fellesskapet lokalt, nasjonalt og globalt, på rettferdighet og ansvar, og hvordan man skaper trygghet, romslighet og tillit overfor hverandre.

I arbeidet med ny formålsparagraf er det viktig å komme frem til formuleringer som ivaretar det kulturelle og religiøse mangfold som dagens elevflokk utgjør, slik at ingen opplever seg fremmedgjort eller ekskludert. Skolens verdigrunnlag må være forankret i en bred folkelig konsensus og på denne måten ha legitimitet. Kirkerådet mener derfor at formålsparagrafen bør inneholde en formulering der det presiseres at et formål med opplæringen er å gi kunnskap om, samt stimulere til respektfull og kritisk refleksjon rundt de ulike religioner og livssyn. Samtidig er det en utfordring å ta vare på vår nasjons kulturelle og religiøse røtter. Den kristne kulturarven er en viktig del av disse røttene, det er derfor viktig å bringe den med videre i stadig fornyelse.

Kristendommen har preget historien i Norge gjennom 1000 år og satt dype og varige spor i folk og samfunn, noe som i dag bl.a. lar seg gjenfinne i menneskesyn og virkelighetsforståelse, i ukens og årets rytme i hverdag og helg.

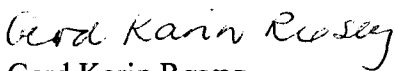
Skole og barnehage må gi oppdragelse, opplæring og dannelse i samsvar med de verdier, normer og mål som foreldrene står for. De aller fleste barn i Norge er medlemmer eller tilhører sammen med sine foreldre et kristent kirkesamfunn. Det bør avspeiles i formuleringene av formålsparagrafene, blant annet ved at formål og verdier svarer til sentrale verdier og normer fra den kristne tradisjon. Det bør søkes uttrykk for slike verdier og mål som kan virke samlende for hele befolkningen.

Skole og barnehage må bidra til et helhetsperspektiv på livet. Det religiøse liv og de religiøse tradisjoners i det offentlige liv må derfor komme til uttrykk, og skolen må ikke bidra til dette blir avgrenset til privatsfæren. Det bør derfor være en referanse til den rolle den kristne tradisjon og dens verdier har i vårt land, og at dette kan formuleres i kombinasjon med referanser til annen tro eller livssyn.

Kirkerådet vil også peke på at skolen skal bidra til at elevene forstår lokalsamfunnet, det nasjonale fellesskap og det verdensvide samfunn. Skole og barnehage må derfor søke å gjøre barn og unge i stand til å leve i, fortolke og forstå et flerreligiøst og livssynspluralistisk samfunn. På denne måten får religiøsitet plass i det offentlige rom hvor den åpent kan diskuteres, og ikke fortrenses til lukkede rom.

Av de foreliggende forslag fra utvalget ser vi at **forslag 4** (om opplæringa) rommer mye av det vi har pekt på over og som er viktig i forhold til kristen kulturtradisjon og religionens plass i det offentlige rom. Formuleringen ”..formidle og fornye kulturarven med røtter i kristendom, humanisme, demokrati....” knytter det kristne aspektet ikke bare til verdiene, men også til kulturarven. Denne formuleringen kan gjerne videreføres med en tilføyelse av ”kritisk refleksjon/tenkemåte” som er en viktig verdi sett fra kirkens ståsted.

Med vennlig hilsen

Gerd Karin Røsæg
ass. direktør

Vibeke Fjeld
seniorsekretær